

GAST AAN HET WOORD 33 - HENRY KEIZER: TASTBARE en ONTASTBARE GESCHIEDENIS

Henry Keizer (1960) is sinds 1998 voorzitter van de Raad van Bestuur van 'de Facultatieve Groep' en geeft leiding aan bijna 800 medewerkers in tien verschillende landen. De oorsprong van deze groep ligt in de oprichting van 'de Koninklijke Facultatieve' in 1874, die in 1913 het eerste crematorium in Nederland bouwde. Keizer is bovendien vicevoorzitter/secretaris van de Landelijke Vereniging van Crematoria, voorzitter van de Landelijke Organisatie van Begraafplaatsen en Secretaris-Generaal van de International Cremation Federation. Hij is lid van verscheidene Raden van Advies voor stichtingen en verenigingen. Sedert juni 2014 is hij landelijk partijvoorzitter van de VVD.

*Crematorium Westerveld
het eerste crematorium van Nederland*

Laat ik maar eens direct met de conclusie beginnen: Begraafplaatsen geven de geschiedenis van een gebied weer.

Je bent ergens op vakantie. Het is goed weer en een wandeling ligt voor de hand. Natuurlijk drink ik een kop koffie op het terras van een plaatselijk dorpspleintje. Met de (lokale!) krant als alibi geeft dat een mooie gelegenheid om de lokale bevolking te observeren. Bijna overal op de wereld zijn deze terrasjes te vinden. En bijna overal geven ze een goed doorkijkje naar de historische en vaak ook sociale verhoudingen. Vooral in Frankrijk en Italië (inderdaad: het weer helpt mee). Een bezoek aan het plaatselijke gemeentehuis en de kerk, meestal gelukkig aan het zelfde pleintje gelegen, geeft ook veel inzicht in de geschiedenis. De grandeur van dit soort gebouwen, met schilderijen en beeldhouwwerken, doet een groots verleden vermoeden. Dat grootse verleden is in het leven van vandaag vaak niet meer aanwezig. Maar die gebouwen roepen de geïnteresseerde toerist luid toe: "Kijk eens hoe belangrijk en welvarend wij vroeger waren". Notabelen schonken mooie schilderijen en versieringen aan stad en kerk. Voor een beetje investering werd de notabel beloond met een eigen familiebank in de kerk of zelfs een mooi praalgraf.

Tijdens een dergelijke wandeling kan wat mij betreft de begraafplaats niet ontbreken. Juist daar ademt het verleden. Een plaats voor de doden die de historie levend houdt. Wat te denken van een schitterende zuil op het graf, rijk versierd met engeltjes en ander beeldhouwwerk. 'Van Uwen Dankbare Leerlingen'. Waarschijnlijk zijn zelfs die dankbare leerlingen al niet meer onder ons, maar hun gedachte is nog te lezen. Schuin achter dit graf staat een enorm borstbeeld dat wordt gedragen door vier zuilen. Een streng kijkende man met een gigantische druipsnor ziet mij recht met zijn koude marmeren ogen aan. Om zijn mond is geen enkel spoor van een glimlach te ontdekken. 'Nooit uit onze herinnering' hebben zijn patiënten op een plaquette laten beitelen. Dat kan veel betekenen.

Niet ver daarvandaan staan eenvoudige stenen en kruizen. Een naam, geboortedatum en sterfdatum. Verder niets. Hadden zij geen dankbare leerlingen of patiënten? Ging hun leven voorbij zonder geliefden en treurende nabestaanden? Waarschijnlijk niet. Misschien was het verdriet van hun nabestaanden wel groter dan het verdriet van de leerlingen en patiënten. Maar zij hadden de centjes niet om aan hun gemis uitdrukking te geven in marmer. En dan zijn er nog de ontelbare graven 'van de armen' waar helemaal geen gedenkteken bij te vinden is.

Al wandelend over een begraafplaats kun je veel leren over het verleden en de manier waarop er werd geleefd. Bovendien kun je romantisch weg mijmeren in je eigen verzinsels. Die streng kijkende dokter was misschien wel de liefste man ter wereld. En die leraar op de plaatselijke jongensschool bewerkte de tendere jongenshandjes wellicht met veel ingehouden genoegen regelmatig met de liniaal.

En zo is de geschiedenis van een dorp, stad of gebied dus heel tastbaar. Er staan aanraakbare monumenten met veelal een duidelijke boodschap. Maar toch word je er ook uitgenodigd om zelf na te denken over de ontastbare geschiedenis. Aan de hand van dat wat je ziet en kunt aanraken, krijgt je fantasie volop de gelegenheid om een eigen invulling te bedenken.

Daarom is het bezoek aan een begraafplaats voor mij een ontspannend en interessant onderdeel van een zoektocht naar de geschiedenis. Ik raad het iedereen van harte aan!